

Handläggare
Marie Lundgren
Telefon: 08-50819233

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-09-26

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Sammanfattning

På uppdrag av kommunfullmäktige har stadsledningskontoret arbetat fram ett förslag till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Syftet med programmet är att ge alla stadens nämnder och bolagsstyrelser vägledning i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Målet är att Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Det är bra att Stockholms stad antar ett nytt styrdokument som kan förstärka och utveckla de ordinarie processerna samtidigt som det skapar en långsiktigt hållbar struktur för arbetet med att säkra de mänskliga rättigheterna.

Bakgrund

För att säkerställa de mänskliga rättigheterna har Stockholms stad ett antal program. På uppdrag av kommunfullmäktige har stadsledningskontoret arbetat fram ett förslag till ett samlat dokument i form av ett program för mänskliga rättigheter, MR. Anledningen är att mänskliga rättigheter är ömsesidigt samverkande och odelbara. Ingen enskild rättighet kan anses vara betydelsefullare än någon annan. Ett antal handlingsplaner kommer att ingå i program för de mänskliga rättigheterna.

De program som ersätts är:

- Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell

- läggning, könsidentitet och könsuttryck 2018-2022
- Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022
  - Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022
  - Strategi för romsk inkludering 2018-2022

Dessa styrdokument, som alla togs fram 2018, har gynnat och utvecklat rättighetsbaserade arbetssätt. Dock bedömer stadsledningskontoret att arbetet delvis varit splittrat, vilket kan förebyggas av ett gemensamt program.

Intersektionalitet har lyfta fram inom forskning och praktisk verksamhet, och handlar om hur olika diskrimineringsgrunder och maktordningar kan påverka och förstärka varandra. En person kan utsättas för flera typer av diskriminering samtidigt, vilket ökar utsattheten. MR-programmet kan hjälpa genom att fokusera på hur olika rättighetsområden påverkar varandra.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 3 oktober.

Remissen i sammanfattning

Det föreslagna programmet ska vägleda stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet att säkerställa mänskliga rättigheter. Målet är att Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

De mänskliga rättigheterna slår fast att alla människor har lika värde och rättigheter. Exempel på grundläggande fri- och rättigheter är rätt till utbildning, bostad, arbete, delaktighet i samhället och frihet från hat, hot och våld.

Förutsättningar som inverkar på stockholmarnas mänskliga rättigheter beskrivs i dokumentet Återblick på Skillnadernas Stockholm, Hållbarhetsrapport 2021 och i sociala hållbarhetskommissionens rapporter. I rapporterna framgår att det finns positiva trender på längre sikt. Samtidigt beskrivs också ojämlikheter i levnadsvillkor och skillnader mellan olika grupper av stockholmare och olika områden i staden.

Programmet innehåller tre fokusområden: kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande. Dessa fokusområden ska bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare.

Stockholms stads riktlinjer för arbetet med nationella

minoriteters rättigheter utgår från lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och kommer att gälla till dess att handlingsplanen för nationella minoriteters rättigheter har antagits.

MR-programmet inkluderar också handlingsplaner för att motverka rasism, främja barns rättigheter, skydda nationella minoriteter, främja jämställdhet, säkerställa rättigheter för HBTQI-personer, och romsk inkludering. Arbetet är kopplat till stadens demokratiarbete och FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen Lämna ingen utanför.

Det föreslagna programmet för de mänskliga rättigheterna är ett styrdokument som ska gälla för alla nämnder och bolagsstyrelser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är positivt att Stockholms stad antar ett nytt styrdokument som kan förstärka och utveckla de ordinarie processerna samtidigt som det skapar en långsiktigt hållbar struktur för arbetet med att säkra de mänskliga rättigheterna. Det är angeläget att synliggöra och stärka arbetet för mänskliga rättigheter där det framgår att invånarna är delaktiga och har inflytande i stadens verksamheter och där det är prioriterat att lyfta arbetet med de mänskliga rättigheterna. Uttryckliga ambitioner finns i kommunfullmäktiges budget och inriktningsmål. I verksamhetsområdesmål 3.7 framgår att Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt.

Nya insikter om målgruppernas behov har skapats, med förhoppningen att förbättra tillit och delaktighet i framtiden. Programmet är betydelsefullt och ger en helhetssyn som ytterligare kommer att underlätta arbetet med de mänskliga rättigheterna framöver.

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna berör alla individer och grupper oberoende av kön. Därför finns det inga relevanta jämställdhetsaspekter.

Arbetet med det föreslagna programmet bedöms inte innebära några miljö- eller klimatkonsekvenser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Therese Grahn
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-09-03
Therese Grahn, Avdelningschef	2024-09-03